

יותר כתוב בה', שכתוב (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם, (עמוס ט) הקרא למי היים. פלם הם מסוד העולם התחתון, ואם נכתב בשם הוא בה', כמו האל הגדול. וכאן שהוא בדרך נסתר (בגלו) מסוד העולם התחתון הוא, פיון שמברך אדם, שכינה באה לפניו.

ומה שאמר ואכלת לפני ה' אלהיך, כאן נכלל לדבר בדברי תורה, שפך צריך, הואיל והקדוש ברוך הוא לפניו, לקים את הכתוב, (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפני ה'. וכתוב (דברים יד) ואכלת שם לפני ה' אלהיך.

הואיל ועומד אדם לפני רבונו, צריך גם לרחם על העניים, לתת להם כמו שהוא נתן לו לאכל, (ומי שאוכל לפני המלך הקדוש, צריך) כמי שאוכל לפני המלך הקדוש, וצריך שלא ימצא בלען על שלחנו, שהרי בלענות היא מהצד האחר, וסוד זה - (בראשית כה) הלעיטני נא, דרך בלענות, וכן צריך לצד האחר, וכתוב (משלי יג) ובטן רשעים תחסר. ועל זה ואכלת לפני ה' אלהיך כתוב, ולא לפני הצד האחר. וצריך שלא יתעסק בדברים בטלים ובצרכי סעודה (פה), וצריך להתעסק בדברי תורה, שהרי פשדברי תורה נאמרים על שלחן, נותן אותו האדם פח לרבונו.

ושמחת לפני ה' אלהיך - זוהי פוס של ברכה. פשמברך אדם בכוס של ברכה, צריך לשמח ולהראות שמחה ולא עצב פלל. פיון שנוטל אדם פוס של ברכה, הקדוש ברוך הוא עומד על גבו, והוא צריך לעטף ראשו בשמחה ולברך על הכוס במושב שלשה: נברך שאכלנו משלו.

ובטובו חיינו, זה צריך רצון למעלה אל עתיק העתיקים, ועל

המוציא במספר צבאם (עמוס ה) הקורא למי היים, פלהו מרזא דעלמא תתאה איהו, ואי אכתיב בשמא איהו בה', פגון האל הגדול, והכא דאיהו בארז סתים (נ"א באתגלוא) מרזא דעלמא תתאה איהו, פיון דמברך בר נש, שכינתא אתיא קמיה.

ומה דאמר ואכלת לפני יי' אלהיך. הכא אתפליל למללא במלי דאורייתא, דהכי אצטריך הואיל וקודשא בריך הוא קמיה, לקיימא דכתיב, (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפני יי'. וכתוב (דברים יד) ואכלת שם לפני יי' אלהיך.

הואיל וקאים בר נש קמי מאריה, אצטריך נמי למיחן למספגי, למיתן לון, פמה דאיהו יהיב ליה למיכל.

(ס"א ופאן דאכיל קמיה מלכא קדישא אצטריך וכו') פמאן דאכיל קמי מלכא קדישא ואצטריך דלא ישתכח בלען על פתוריה, דהא בלענו מסטרא אחרא הוי, ורזא דא (בראשית כה)

הלעיטני נא, ארז בלענו, והכי אצטריך לסטרא אחרא, וכתוב (משלי יג) ובטן רשעים תחסר. ועל דא ואכלת לפני יי' אלהיך פתיב, ולא לפני סטרא אחרא. ואצטריך דלא יתעסק במלין בטלין, ובצרכי סעודה (שפיר) ואצטריך לאתעסקא במלין דאורייתא, דהא כד מלין דאורייתא אתמרו על פתורא, יהיב ההוא בר נש תקפא למאריה.

ושמחת לפני יי' אלהיך, דא איהו בכוס של ברכה, פד בריך בר נש בכוס של ברכה, אצטריך למחדי ולאחזאה חדוה ולא עציבו כלל, פיון דנטיל בר נש פוס של ברכה, קדשא בריך הוא קאים על גביה, ואיהו אצטריך לאעטפא רישיה בחדוה. ולברכא על הכוס במוטב תלתא, נברך שאכלנו משלו.

ובטובו חיינו, דא אצטריך רעותא לעילא